

«یکی مثل ماه» ویژه‌برنامه افطار رادیو جوان در رمضان ۱۴۰۲ سراغ افراد موفقی رفته است که در کودکی بی‌سرپرست بوده‌اند. علیرضا محمدنیا، مدیر گروه تاریخ و معارف رادیو جوان درباره برنامه یکی مثل ماه و رویکرد آن توضیح داد: در یکی مثل ماه قرار است با افراد موفقی گفت‌وگو کنیم که در کودکی پدر یا مادر خود را از دست داده‌اند اما محدودیت‌ها سدی در راه رسیدن به اهداف‌شان نبوده

بی‌سرپرستان موفقی در «یکی مثل ماه»

در این برنامه سعی شده قدمی برای فرهنگ سازی و یادآوری آموزه های اخلاقی به مخاطبان نیز برداشته شود. همچنین در بخش های دیگری از این برنامه سعی شده به نحوه روزه داری عامه مردم در مشاغل مختلف پرداخته شود. یکی مثل ماه در ایام ماه مبارک رمضان هر روز از ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه تااذان مغرب به تهیه‌کنندگی اکرم زمانی و با اجرای حمید ترابیان روی آنتن رنده رادیو جوان خواهد رفت.

در گفت‌وگوی «جام جم» با آهنگساز سریال «گیل دخت» عنوان شد

هارمونی تم و اتمسفر

موسیقی فیلم، عنصری غیرقابل حذف در صنعت سینما و فیلم است. حتی زمانی که سینما صامت بود، این موسیقی بود که بار کلمات را به دوش می‌کشید. امروزه همچنان موسیقی جزو لاینفک سریال، فیلم و سینماست و به هیچ وجه امکان ندارد فیلمی ساخته شود که بدون حضور موسیقی باشد. موسیقی فیلم به موازات موقعیت و روند داستان نقش به‌سزایی در تکامل هیجانات و احساسات ایفا می‌کند. در این میان، ابزاری که در تولید هر موسیقی به کار می‌رود بسته به این هیجانات و احساسات و همچنین ماهیت داستان، جغرافیا، تاریخ، شرایط زیستی و محیطی متفاوت است. «گیل دخت»، سریال درام ایرانی به کارگردانی مجید اسماعیلی، تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی و نویسندگی مجید آسودگان است که موسیقی آن را مسعود سخاوت دوست ساخته است. گفت‌وگو با او پاسخ بسیاری از سؤالات مخاطبان علاقه‌مند را می‌دهد. او در این گفت‌وگو از زیرویم ساخت و تولید موسیقی این مجموعه سخن گفته است. سریال گیل دخت برخلاف برخی آثار هفتگی که با رسیدن ایام نوروز متوقف می‌شود تا فرصتی برای سریال های نوروزی باشد، در این روزها روی آنتن می‌رفت و همچنان در میان پرمخاطب های تلویزیون بود. به همین بهانه با مسعود سخاوت دوست، آهنگساز سریال «گیل دخت» گفت‌وگو کردیم.

ما از تنبک استفاده نکردیم، ولی مثلا از ضرب زورخانه استفاده کرده‌ایم. باز اگر ضرب زورخانه را فاکتور بگیریم، اغلب پرکاشن هایی که در کار می‌شنویم، پرکاشن های محلی محسوب می‌شوند. در عین حال برای ایجاد صحنه های تهییج‌کننده یا جنگ، از طبل بزرگ و البته سایدرام هم استفاده شده است. بخش مهمی از کار با سازهای زهی نواخته می‌شود.

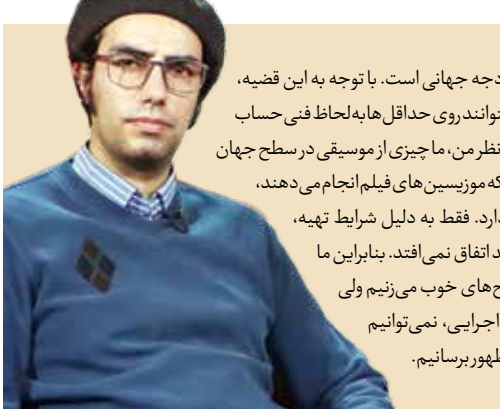
به نظر می‌رسد شخصیت‌پردازی با موسیقی از اولویت های آهنگسازی تان بوده است. یعنی شخصیت‌ها تم های موسیقی جداگانه و مستقل دارند.

از آنجا که سریال از لحاظ تعداد قسمت یک مقدار بلند است، ما این فرصت

را داریم برای هر شخصیتی تم مستقل داشته باشیم و این تم‌سازی‌ها هم صورت گرفته است. به نحوی که شخصیت های اصلی ما مثل اسماعیل و

خودگیل دخت دارای تم هستند. شخصیت منفی داستان هم همین طور دارای تم است. اما این‌که تعداد شخصیت‌ها تم داشته باشیم، باید بگوییم خیر. با توجه به شخصیت های اصلی، سه یا چهار تم اصلی داریم و مابقی به‌رغم این‌که به‌هر حال شخصیت ویژه ای هستند، بیشتر درگیر اتمسفر شدند. مثلا ما اتمسفر روابط خانوادگی گیل دخت را با پدرومادرش داریم و این طور نیست که پدر یک تم داشته باشد، مادر تم دیگری. ما اتمسفر این روابط عاطفی و خانوادگی را لایکام تم در نظر گرفتیم، مثلا خود مطبخ، به‌رغم این‌که ممکن است پرسوناژهای مهمی در آن وجود داشته باشد، ولی برای آن یک تم در نظر گرفته‌ایم. این تشدد یا تنوع تم‌ها نباید باعث شود که وحدت اثر به خطر بیفتد. به همین دلیل برای این‌که یگانگی اثر حفظ شود، تم‌های اتمسفریک بیشتر از تم‌های شخصی هستند.

اگر فکر می‌کنید موسیقی چقدر در جهت پیشبرد مجموعه کاربرد داشته و موثر بوده است؟

یک چهارم و گاهی یک پنجم بودجه جهانی است. با توجه به این قضیه، آهنگسازان موسیقی فیلم شاید بتوانند روی حداقل‌ها به‌لحاظ فنی حساب باز کنند اما به لحاظ محتوایی به نظر من، ما چیزی از موسیقی در سطح جهان کم نداریم. تحلیل‌ها و آنالیزهایی که موزیسین‌های فیلم انجام می‌دهند، چیزی از آهنگسازان دنیا کم ندارد. فقط به دلیل شرایط تهیه، اجرای اینها آن طور که باید و شاید اتفاق نمی‌افتد. بنابراین ما مثل معماری‌هایی هستیم که طرح‌های خوب می‌زنیم ولی در مرحله اجرا به دلیل شرایط اجرایی، نمی‌توانیم ساختمان‌مان را خوب به عرصه ظهور برسانیم.

سیمای

«بی‌همگان»

تماشایی می‌شود

سریال «بی‌همگان» قرار است به زودی از شبکه آی فیلم پخش شود. این مجموعه به کارگردانی بهرنگ توفیقی است که فیلم‌نامه آن به قلم سعید جلالی و علیرضا کاظمی پور به نگارش درآمده است. مهدی سلطانی سروسناری نقش اصلی این مجموعه را ایفا می‌کند. این مجموعه در ۶ مهر ۱۴۰۱ از شبکه سه به نمایش درآمد و ۲۳ آبان به پایان رسید. بی‌همگان پربازدیدترین مجموعه تلویزیونی مهر و آبان ۱۴۰۱ در سرویس اینترنتی تلویویون شد.

در خلاصه داستان این سرال آمده است: «امیرعلی پس از آزادی از زندان در تلاش است تا سال‌های از دست‌رفته را جبران کند و زندگی تازه‌ای را برای خود بسازد اما سرنوشت شرایط دیگری را برای او رقم می‌زند و او برای رسیدن به خوشبختی ناگزیر است تا با مشکلات بزرگتری دست و پنجه نرم کند.» محمد صادقی، میترافعی، کاوه خدشناس، کاظم هزیر آزاد، سمیرا حسن پور، نسرين بابایی، سپند امیرسلیمانی و کمند امیرسلیمانی از بازیگران این مجموعه هستند. ناگفته نماند زنده‌یاد زهره فکور صبور پس از بازی در بخشی از این سریال در میانه راه را فوت شد و بعد کمند امیرسلیمانی جای او این نقش را ادامه داد و ایفا کرد.

زاویه

بودجه موسیقی متن آثار نمایشی کم است

در پاسخ به این پرسش که آیا موسیقی فیلم در کشور ما با استانداردهای جهانی برابری می‌کند، می‌گوید: قضاوت باید به عهده شنوندگان و منتقدان باشد؛ چرا که الان با توجه به رشد شبکه‌های اجتماعی و کلا اینترنت، دسترسی به انواع و اقسام سریال‌ها و فیلم‌های سینمایی دنیا به راحتی امکان‌پذیر شده و مردم می‌توانند ببینند و قضاوت کنند آیا این سطح رضایت‌بخش است یا نه. اما نکته‌ای که وجود دارد این است که ما به لحاظ حداقل مقوله فنی، با سطح جهانی فاصله داریم؛ چرا که آن بودجه مورد نیاز، کم‌اگان برای موسیقی فیلم در نظر گرفته نمی‌شود. چه بسا بودجه‌ای که به موسیقی در ایران اختصاص داده می‌شود، سال بعد از ازدواج زمان مناسبی برای

بچه دار شدن است اما برخی دیگر از کارشناسان نیز معتقدند بهتر است بعد از سه تا چهار سال به فکر بچه‌دار شدن افتاد. زوجین باید با درایت و برنامه‌ریزی تصمیم به بچه‌دار شدن بگیرند زیرا که داشتن فرزند و پرورش آن یک شغل ۲۴ ساعته است و این شغل تا پایان عمر گریبانگیر والدین خواهد بود. به‌طور کلی پیشنهاد می‌شود که در ابتدا باید زوجین به شناخت کامل از یکدیگر برسند و با توجه به در نظر گرفتن سن‌شان و شرایط عاطفی خود و امکانات مادی تصمیم به بچه دار شدن بگیرند. خانه و خانواده با اجرای فاطمه آل عباس و تهیه‌کنندگی زینب برونمدن از شبیه تا چهارشنبه ساعت ۹ از رادیو ایران پخش می‌شود.

«خانه و خانواده» و پاسخ

به سؤالات خانوادگی

برنامه «خانه و خانواده» امروز سه‌شنبه ۱۵ فروردین، با حضور ساناز مهدوی‌تبار، روان‌شناس و مدرس پرورش ذهن از سن مطلوب بارداری بعد از زندگی مشترک می‌گوید. عده‌ای معتقدند که یک یا دو سال بعد از ازدواج زمان مناسبی برای بچه‌دار شدن است اما برخی دیگر از کارشناسان نیز معتقدند بهتر است بعد از سه تا چهار سال به فکر بچه‌دار شدن افتاد. زوجین باید با درایت و برنامه‌ریزی تصمیم به بچه‌دار شدن بگیرند زیرا که داشتن فرزند و پرورش آن یک شغل ۲۴ ساعته است و این شغل تا پایان عمر گریبانگیر والدین خواهد بود. به‌طور کلی پیشنهاد می‌شود که در ابتدا باید زوجین به شناخت کامل از یکدیگر برسند و با توجه به در نظر گرفتن سن‌شان و شرایط عاطفی خود و امکانات مادی تصمیم به بچه دار شدن بگیرند. خانه و خانواده با اجرای فاطمه آل عباس و تهیه‌کنندگی زینب برونمدن از شبیه تا چهارشنبه ساعت ۹ از رادیو ایران پخش می‌شود.

آبا رضایی گروه رسانه

ایا **ت**وجه به **ت**اریخی بودن **س**ریال **گ**یل **د**خت، **ف**ضا سازی در **م**وسیقی

چنین **م**جموعه ای قطعاً با **چ**الش هایی برای **ت**ان **ه**مراه بوده. **چ**ه **ک**ردید که

موسیقی **ا**ین **م**جموعه **ا**ین **ح**ال و **ه**وای **ت**اریخی را **ت**داعی کنید؟

تاریخی بودن یک اثر می‌تواند ما را به سمت استفاده از فضای صوتی آن دوره برساند تا برای مخاطب به باورپذیرتر باشد اما الزاماً ما به دلیل این‌که با اثری تاریخی مواجه هستیم و باید از سازها یا اتمسفر آن دوره استفاده کنیم، نمی‌توانیم بگوییم یک امتیاز برای مجموعه به حساب می‌آید. به نظرم می‌توان در یک رویکرد خلاقانه، آن اتمسفری که با دوره تاریخی است را با ادوات دوره مدرن ترکیب کرد و چه بسا شدت و حدتش را افزایش داد.

اگر **ب**ه **ن**ظر می‌رسد که **ت**م غالب **س**ریال **گ**یل **د**خت، **م**حلی است ولی **ب**رای **ا**یجاد یک **س**ری **ب**ستری‌م دراماتیک، از **ت**م‌های **ح**تی **ا**مروزی و **م**درن **ت**ر **ه**م **ا**ستفاده کرده‌اید.

به لحاظ سازبندی هم همین اتفاق افتاده، گاهی اوقات از یک فلوت گیلکی در همراهی با ارگستر بزرگ استفاده شده و گاهی هم از پیانو برای این همراهی بهره برده‌ایم. هدف از موسیقی سریال گیل دخت الزاماً بازسازی یک دوره تاریخی نبوده، بلکه هدف تشدید یک احساس است و البته جنبه‌های ترمیمی اثر هم مد نظر بوده است.

استفاده از **س**ازها در **م**وسیقی **ا**ین **پ**روژه به **ه**م‌بنایی بوده **ا**ست؟ درباره سازبندی، ما دوساز برجسته محلی داریم. در اصل سه ساز که دوتا از آنها محلی حساب می‌شود و یک سازش کمی عمومیت در موسیقی سنتی پیدا کرده و نه الزاماً محلی؛ فلوت محلی داریم، کمانچه و سنتور. سازهایی که به لحاظ ایجاد اتمسفر تاریخی به ما کمک می‌کنند، بقیه سازها، سازهایی هستند که همراهی‌کننده، تشدیدکننده و پرچم هستند، پرکاشن‌ها یا سازهای کوبه‌ای ما در حقیقت بخشی‌شان محلی

جام جم

رسانه

MEDIA

سه‌شنبه ۱۵ فروردین ۱۴۰۲ شماره ۶۴۵۷

یادداشت

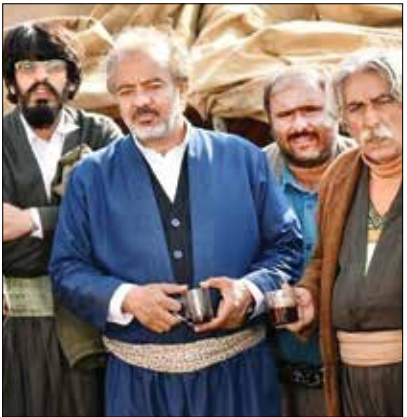
مهدیه رضایی | گروه رسانه

الگوی نمایشی برای وحدت اقوام

امسال رسانه‌ملی به واسطه برنامه‌های رنگارنگی که تولید کرد تلاش داشته تا نگاه ملی داشته باشد و صرفاً تولیداتش به تهران خلاصه نشده است. این اتفاق هم در برنامه‌های نمایشی رخ داد و هم در برنامه‌های غیرنمایشی. درواقع برنامه‌سازان امسال با عزم ملی سعی کردند این رویداد به بهترین شکل در برنامه‌های تلویزیون رخ بدهد و مخاطبان شاهد این اتفاق باشند.

درواقع شبکه‌های سیمای سعی کردند الگوی نمایشی برای وحدت اقوام و معرفی جاذبه‌های مناطق ایران باشند و طیف رنگارنگی از قومیت‌ها و آداب و رسوم مختلف را نشان دهند. به‌همین دلیل تولیدات نمایشی و غیرنمایشی صرفاً در تهران متمرکز نشده بود و بینندگان در ایام نوروز در مجموعه‌های نوروزی، مستندهایی از طبیعت و... شاهد این رخداد بودند. بینندگان با تماشای آثار سفری به دور ایران داشتند، سفری که برای‌شان هزینه‌ای نداشت اما دستاوردهای زیادی داشت، زیرا هم با فرهنگ اقصی نقاط ایران آشنا و هم این‌که با تماشای آثار سرگرم می‌شدند.

این رخداد در دو سریال «نون‌خ» و «آتش و باد» هم قابل مشاهده است که همچنان پخش این آثار ادامه دارد. سریال تلویزیونی نون‌خ که پخش چهارمین فصل خود را می‌گذراند و در مناطق کردنشین جلوی دوربین رفته، الگوی موفقی برای به‌تصویرکشیدن تفاوت‌هاست.

از سوی دیگر تصویرسازی در تلویزیون از این تفاوت‌هایی می‌تواند گام موثری در جهت وحدت اقوام نیز باشد و یک پارامتر موفقیت این سریال را می‌توان همین تمرکززدایی از هنر قلمداد کرد. هنری که با نمایش جاذبه‌های مناطق مختلف کشور می‌تواند به توسعه گردشگری نیز کمک شایانی کند. بدون تردید نون‌خ می‌تواند یک الگوی برای تولید فیلم‌ها و سریال‌ها در آینده باشد تا با رفتن دوربین فیلمسازان به مناطق مختلف کشور، جلوه‌های مختلفی از ایران پیش چشم مخاطب بیاید، نکته‌ای که می‌تواند با همدان‌پنداری مخاطبان استان‌ها و دیگر شهرها به نقطه قوتی برای جذب مخاطب نیز تبدیل شود. تولید و پخش سریال نون‌خ، هوشمندی مهدی فرجی، تهیه‌کننده و سعید آقاخانی، کارگردان کردتبار را نشان می‌دهد که در این باره باید گفت کاملاً موفق بودند و با وجود این‌که برخی مواقع که سریال‌ها به سری‌سازی می‌رسند از کیفیت‌شان کاسته می‌شود اما این اتفاق در سریال تلویزیونی نون‌خ نیفتاده و همچنان در فصل چهارم هم موفق است. یکی دیگر از ویژگی‌های سعید آقاخانی در سریال نون‌خ این است که به دنبال ستاره یا اسم بازیگر نبود.

حال آن‌که متأسفانه این روزها شاهد این نوع انتخاب‌ها در سریال‌های نمایش خانگی هستیم. همچنین نگاه کارشناسان، منتقدان و مردم این است که سریال نون‌خ در طول این چهار فصل نشان داده که بدون بهره‌گیری از بازیگران آنچنانی و البته به مدد داشتن قصه خوب و با محوریت خانواده و نشان دادن مشکلات زندگی روستایی آن‌هم به دور از تلخ‌اندیشی، موفق عمل کرده و توانسته در صدر سریال‌های نوروزی باشد. این مجموعه در دل مخاطبان جاکرده و آنها از تماشای سریال لذت می‌برند.

کماندار نوجوان

مریم فلاح، یک اشراف‌زاده انگلیسی به نام «رابرت استرانگ» که وارث خاندانی اصیل بود. وقتی نیروهای «ارد آل‌واین»، قلعه‌شان را آتش زدند، با برداشتن کمانی که پدرش برایش به یادگار گذاشته بود، به همراه چند بچه قد و نیم قد سرگردان، قلعه را ترک کردند. این گروه کوچک با وارد شدن به جنگل «سایان»، ماجراهای جدیدی را آغاز کردند. شاید برایتان جالب باشد که بداند این اثر در حقیقت اقتباسی آزاد از داستان «رابین هود» بود که البته به جای روایتی مشابه با داستان اصلی، حال‌وهوایی متفاوت و فانتزی داشت. پسرک مثل رابین هود به همراه دوستانش در جنگل زندگی می‌کرد و مرتباً در پی نقشه‌های برای جنگ با مهاجمین و گرفتن حق مظلوم از قالم بود چون به پدرش قول داده بود در استفاده از کمان، همیشه رفتار حق باشد. کارتون «کماندار نوجوان» پر بود از شخصیت‌های جذاب؛ درکنار افراد مثبت ماجرا، شخصیت‌های منفی هم ویژگی‌های جالبی داشتند، بعضی از آن‌ها پس از مدتی تغییر مسیر داده و رفتار متفاوتی از خود نشان دادند.

کاورکردار با سکن تیکید

خاطرات کاغذی

